

Beslut

Datum:
2026-07-01

Vårt diarienummer:
36-2427/2025

Handläggare:

Kerstin Johansson, Fredrik Mossmark

Beslut om fördelning av medel till geovetenskaplig forskning 2026

Beslut

Sveriges geologiska undersökning (SGU) beslutar om tilldelning av SGU:s bidrag till forskning år 2026 enligt detta dokument.

Bakgrund

SGU har inom utlysning 2025 tagit emot 12 ansökningar (projektförslag) om bidrag till geologisk forskning. För att ansökningar ska beviljas medel krävs att projektförslagen svarar mot de forskningsområden som fastställts i utlysningstext (dnr: 36-2427/2025) samt har rankats högt av en för ändamålet sammansatt granskningspanel. Samtliga av de inkomna ansökningarna uppfyller de grundläggande kriterierna samt håller hög kvalitet. SGU har utifrån en samlad bedömning från granskningspanelen (bestående av två internationella experter och tre experter från SGU) och efter överläggningar vid ett panelmöte valt att följa rekommendationen av utkomsten från detta möte och därmed fördela medel till fem nya forskningsprojekt (Tabell 1). Motivering per projekt följer under rubriken ”Skäl för beslut”. Underlaget kompletteras med fortsättningsprojekt (Tabell 2) samt summering av årets ingångna åtaganden (Tabell 3). SGU beviljar fleråriga projekt under förutsättning att regeringen även fortsättningsvis avsätter anslag till verksamheten, beställningsbemyndigande så tillåter samt att villkor i kontrakt med sökanden uppfylles.

Tabell 1. Projekt som beviljas genom SGU:s bidrag till forskning 2026.

Dnr	Sökande Säte	Projekttitel	Totalt beviljat belopp	2026	2027	2028
231844/ 2025	Klonowska, Iwona Uppsala universitet	Innovative and cost-effective approaches to graphite exploration	1 951 693	1 089 785	464 662	397 246
231845/ 2025	Andersson, Joel Luleå tekniska universitet	SCiNi – Sulphide and silicate characterization in the Nickel Line: microstructures, chemistry and ReOs isotopes for understanding metamorphic Ni redistribution	672 154	440 670	113 228	118 256
231842/ 2025	Lidman, Fredrik Sveriges lantbruksuniversitet	Hydrogeochemical pathfinders for critical metals: from process understanding to exploration in the Krycklan-Rörmyrberget testbed	976 947	409 512	294 164	273 271
231849/ 2025	Zertani, Sascha Stockholms universitet	D-ORE – Deformationinduced element redistribution within Kiruna-type apatite-iron oxide ore bodies	502 108	208 875	117 690	175 543
231847/ 2025	Smirnov, Maxim Luleå tekniska universitet	Regional scale exploration	1 820 098	854 158	430 256	535 684
Totalt			5 923 000	3 003 000	1 420 000	1 500 000

Skäl för beslut

Följande stycke inkluderar motivering samt eventuella obligatoriska förändringar för de projekt som beslutas erhålla bidrag.

Innovative and cost-effective approaches to graphite exploration– Iwona Klonowska, Uppsala universitet

Sammantaget bedöms projektet vara genomförbart och vetenskapligt starkt, med potential att bidra både till forskningsfältet och till samhällets behov av kritiska råmaterial, vilket motiverar finansiering. Projektet bedöms ha hög vetenskaplig kvalitet och är väl i linje med utlysningen. Den föreslagna kombinationen av petrofysiska, mineralogiska och seismiska metoder är innovativ och relevant. Ansatsen har potential att bidra med ny kunskap och utveckla kostnadseffektiva prospekteringsmetoder för grafit. Projektledaren och forskargruppen har stark och kompletterande vetenskaplig kompetens.

Ansökan erhåller bidrag enligt Tabell 1.

SCiNi – Sulphide and silicate characterization in the Nickel Line: microstructures, chemistry and ReOs isotopes for understanding metamorphic Ni redistribution– Joel Andersson, Luleå tekniska universitet

Projektet bedöms ha god vetenskaplig relevans och behandlar en strategiskt viktig råvara i ett geologiskt underutforskat område i Sverige. Den föreslagna forskningen kombinerar mikrostrukturella, mineralogiska och isotopiska metoder på ett genomtänkt sätt. Ansatsen förväntas bidra med ny kunskap om nickelmineralisering och processer kopplade till deformation och omfördelning. Projektgruppen har relevant kompetens, även om forskarna befinner sig relativt tidigt i karriären. Metodiken är väl vald och bygger på etablerade analyser som integreras på ett innovativt sätt. Tillgång till befintligt provmaterial och delvis etablerad infrastruktur stärker genomförbarheten. Projektet bedöms som genomförbart, även om vissa risker finns kopplade till externa analyser och infrastruktur under uppbyggnad. Projektet har tydlig samhällsrelevans genom sitt fokus på nickel som strategisk råvara och koppling till SGU:s kartläggningsinsatser.

Sammantaget bedöms projektet kunna bidra med värdefull kunskap och motiverar finansiering, trots vissa begränsningar i genomförande och kommunikation.

Ansökan erhåller bidrag enligt Tabell 1.

Hydrogeochemical pathfinders for critical metals: from process understanding to exploration in the Krycklan-Rörmyrberget testbed – Fredrik Lidman

Sveriges lantbruksuniversitet

Sammantaget bedöms projektet vara genomförbart och vetenskapligt relevant, med potential att utveckla hydrogeokemiska metoder för prospektering av kritiska råmaterial i täckta terrängar, vilket motiverar finansiering. Projektet har god vetenskaplig kvalitet och bygger på en innovativ kombination av hydrogeokemi, hydrologi och geokemisk prospektering i den välkaraktäriserade Krycklanmiljön. Projektgruppen har relevant och kompletterande kompetens. Metodiken är väl genomtänkt, även om dess praktiska tillämpbarhet för prospektering behöver verifieras. Projektet har hög samhällsrelevans genom sitt fokus på kritiska råmaterial och metallers mobilitet i boreala miljöer.

Ansökan erhåller bidrag enligt Tabell 1.

D-ORE – Deformationinduced element redistribution within Kiruna-type apatite-iron oxide ore bodies – Sascha Zertani, Stockholms universitet

Projektet bedöms ha god vetenskaplig relevans och behandlar viktiga frågeställningar kopplade till deformation och elementomfördelning i Kiruna-typens järnoxidmalmer. Studien adresserar en relevant kunskapslucka, särskilt avseende hur deformation påverkar fördelningen av Fe, REE och andra kritiska ämnen. Ansatsen kombinerar etablerade och delvis avancerade mikroanalytiska metoder på ett ändamålsenligt sätt. Projektgruppen har tillräcklig kompetens, och kompletteras väl av erfarna samarbetspartners. Metodiken är genomförbar och tillgång till provmaterial och laboratorier bedöms som god. Projektet är kostnadseffektivt och har en realistisk arbetsplan, även om riskanalysen är något begränsad. Sammantaget bedöms projektet kunna bidra till ökad vetenskaplig förståelse och motiverar finansiering.

Ansökan erhåller bidrag enligt Tabell 1.

Regional scale exploration – Maxim Smirnov, Luleå tekniska universitet

Projektet bedöms ha god vetenskaplig relevans och ligger väl inom utlysningens ram genom sitt fokus på geofysiska metoder för att förbättra prospektering av mineralresurser. Ansatsen att utveckla regionala 3D-geofysiska modeller baserade på magnetotelluriska data är metodiskt stark och tekniskt avancerad. Projektet bygger vidare på tidigare forskning och förväntas generera omfattande och värdefulla dataset för underutforskade områden i Norrbotten. Projektet är mer metod- och datadrivet än hypotesdrivet. Projektledaren har mycket hög vetenskaplig kompetens och omfattande erfarenhet inom området. Metoderna är väl anpassade till projektets syfte, även om en begränsad geologisk bredd i projektgruppen identifieras som en svaghet. Kommunikationsplanen är väl utvecklad och inkluderar både vetenskaplig publicering och aktiv spridning till industri, myndigheter och allmänhet. Projektet har medelhög till hög samhällsrelevans genom sitt bidrag till förbättrad

datagrund för prospektering och resursförvaltning. Sammantaget bedöms projektet vara väl genomförbart och värdefullt för metodutveckling och datainsamling, vilket motiverar finansiering trots viss brist på tydligt avgränsade forskningsfrågor.

Ansökan erhåller bidrag enligt Tabell 1.

Tabell 2. Projekt som tilldelats finansiering vid tidigare beslut.

Dnr	Sökande Säte	Projekttitel	2026	2027
00-2858/2023	Amelie Lindgren Göteborgs universitet	Exploring greenhouse gas emissions in wetlands: rewetted organic soils vs constructed agricultural ponds	1 520 000	
002967/2024	Malehmir, Alireza Uppsala universitet	Layered- and tube-shaped Ni-Cu-PGE endowed mafic intrusions in Bergslagen: mineral system models for deep targeting workflows	515 972	930 277
002965/2024	Pitcairn, Iain Stockholms universitet	Stratigraphic and lithological controls on skarn-type REE mineralisation	199 250	199 250
002966/2024	Skelton, Alasdair Stockholms	Svecofennian Laboratory	230 500	105 500
002969/2024	Wanhainen, Christina Luleå tekniska universitet	FLUIDS_INC -Fluids In Critical mineral systems	454 278	264 973
Totalt			2 920 000	1 500 000

Tabell 3. Bidrag till forskning år 2026 samt ingångna åtaganden år 2027–2028.

	2026	2027	2028
Nya åtaganden för året	3 003 000	1 420 000	1 500 000
Åtagande för pågående projekt	2 920 000	1 500 000	
Summa	5 923 000	2 920 000	1 500 000

Beslut i detta ärende har fattats av t.f. Generaldirektör Maria Lundmark.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även projektledare Fredrik Mossmark deltagit och statsgeolog Kerstin Johansson har varit föredragande.

Maria Lundmark

Kerstin Johansson

Hur du överklagar

Du har möjlighet att överklaga detta beslut hos Förvaltningsrätten i Uppsala. Överklagandet ska vara skriftligt och ha kommit in till Sveriges geologiska undersökning inom tre veckor från den dag du tog emot beslutet. I överklagandet ska du ange vilket beslut du överklagar, hur du vill att det ska ändras och varför. Skrivelsen med överklagandet ska skickas till Sveriges geologiska undersökning.